

Jesteś tutaj: [Strona główna](#) | [Recenzje](#) | [Żałoba w ponowoczesnym lesie](#)

Żałoba w ponowoczesnym lesie

O krasnoludkach, gąskach i sierotce Marysi, reż. Iwona Jera, Teatr Bagatela w Krakowie

OLGA KATAFIASZ

Teatrolożka i filmoznawczyni.

A A A

Fot. Piotr Kubic

Nie wiem, czy można dziś jeszcze z powodzeniem zrealizować adaptację utworu Marii Konopnickiej. Podobne wątpliwości miały chyba Martyna Lechman i Iwona Jera, swój spektakl inspirowany powieścią o sierotce Marysi, ale przepisując ją tak, by historię mogły zrozumieć i zaakceptować współczesne dzieci. Powstało świetne przedstawienie: inteligentne, mądre, zabawne i bardzo ciekawe plastycznie. Dawno nie widziałam w krakowskich teatrach bajki napisanej i wyreżyserowanej z podobnym wdziękiem, lekkością, a jednocześnie podejmującej istotny temat – żałoby.

Marysia (Kamila Piękoś) po stracie rodziców pogrąża się w depresji. Problem osvajania dzieci z umieraniem, ze śmiercią najbliższych i – niekiedy – ich własną często pojawia się w bajkach, niemal wszyscy bohaterowie w próbie, jaką przechodzą, muszą pokonać śmierć. Dziś jednak ów temat wydaje się niekiedy wprowadzany „zadaniowo” – to znaczy powinien się pojawić, jeśli chcemy pozostać w zgodzie z najnowszymi zaleceniami pedagogiki, ale niekoniecznie przystaje do opowieści, jej tonu i kształtu. W przedstawieniu Jery Marysia nie może oswoić się z sieroctwem, pogrąża się w inercji, a widzowie wierzą w jej stan nie tylko dzięki naturalności aktorki – jest on świetnie wprowadzony właśnie na poziomie tekstu. Martyna Lechman pokazuje sytuację bohaterki, jaką ta musi przezwyciężyć, by zacząć samodzielnie żyć – pomimo nieszczęścia, które ją dotknęło. Marysia zapada w sen, a ten okazuje się inicjacyjną podróżą: pozwala zrozumieć siebie i, jak śpiewa dziewczynka, „znaleźć swoje miejsce w świecie”.

Marysia, zasypiając w pustym domu, w którym wspomina zmarłych rodziców, śni o wyprawie do lasu. Tam, jak możemy się spodziewać, spotyka bajkowych bohaterów – krasnoludki i gąski. Krasnoludki nie są już jednak podobne do tych w powieści Konopnickiej: nie zapomniały co prawda o swoich powinnościach i leśnych obowiązkach, ale każdy z nich ma swoje dziwactwa. Poza tym muszą na nowo określić swój status bajkowych postaci, bo przecież, jak same mówią, „kiedyś wszystko było prostsze. Krasnoludki nosiły brody, czerwone czapeczki, pomagały roślinom, zwierzętom, sierotom. Odkąd w lesie nie ma już prawie roślin, zwierząt i sierot, ciężko znaleźć sobie jakieś zajęcie. Szczególnie jeśli mało kto w nas wierzy”. Koszałek-Opalek (Maciej Sajur) najchętniej uciekłby od towarzyszy, zaszył gdzieś na uboczu i oddał rozmyślaniom. Hansek (Tomasz Lipiński), krasnoludek z Niemiec, jest – podobnie jak Marysia – sierotą: ukradziono go z czyjegoś ogrodu i porzucono w lesie, w którym do dziś nie może się zadowolić. Problemek (Jakub Bohosiewicz) to nie tylko malkontent, ale i mizantrop, i na nic zdają się starania Optymistka (Marek Bogucki), by wciągnąć go do zabawy. Głodek (Przemysław Redkowski) zmagają się z zaburzeniami łaknienia, co bywa utrapieniem dla jego towarzyszy. *O krasnoludkach, gąskach i sierotce Marysi* to przedstawienie nie tylko o dojrzewaniu zagubionej dziewczynki, jej pracowności żałoby, ale też o funkcjonowaniu w społeczności. Relacje między bohaterami nie są bezkonfliktowe: Lechman i Jera pokazują, jak wiele wysiłku wymaga budowanie związku z drugim, jak mozolna i nieustanna to praca. A jednocześnie trwanie w gromadzie wciąż wydaje się niezbędne, nie tylko, by przetrwać, ale by móc w pełni się realizować. Samotność to smutny stan. Wie o tym doskonale Królowa (Katarzyna Litwin) – pewnie dlatego w finale Marysie nie chce przejąć jej obowiązków i wraca do życia wśród ludzi.

Przedstawienie w Bagateli urzeka również swoim kształtem wizualnym. Dzięki projekcjom zmienia się nie tylko miejsce akcji, ale również nastrój scen. Bezpretensjonalna współczesność kostiumów harmonizuje z surrealistyczną scenografią – jesteśmy przecież w Marysiny śnie. Energia aktorów, z którymi już po raz kolejny z takim powodzeniem pracuje w Teatrze Bagatela Iwona Jera, nadaje przedstawieniu witalność. Reżyserka również bardzo ciekawie buduje ścieżkę dźwiękową spektaklu, nie tylko wprowadzając piosenki (co stało się już znakiem rozpoznawczym jej projektów) – wykonywana na żywo muzyka nadaje scenom klimat i ton.

Spektakl oglądałam z przedszkolakami i uczniami pierwszych klas szkoły podstawowej. Dawno nie widziałam tak zaangażowanej publiczności: dzieci nie tylko świetnie się bawiły, ale również kibicowały Marysi. Z komentarzy, jakie podsłuchałam, wywnioskowałam, że świetnie rozumieją sytuację bohaterki, współczują jej, cieszą się z odzyskanej radości życia. Doskonale odczytywały też sceniczne znaki, ich zmienność i funkcjonalność.

O krasnoludkach, gąskach i sierotce Marysi obejrzałam z niekłamną przyjemnością. Szkoda, że w Krakowie tak rzadko można zobaczyć podobne przedstawienie.

8-04-2016

Teatr Bagatela w Krakowie

Martyna Lechman

O krasnoludkach, gąskach i sierotce Marysi

inspirowane powieścią Marii Konopnickiej

reżyseria, scenografia, kostiumy, ruch sceniczny: Iwona Jera

konsultacja ruchu scenicznego: Jarosław Staniek

projekcje: Krzysztof Kaczmar

reżyseria światła: Marek Oleniacz

obsada: Kamila Piękoś, Anna Branny, Kamila Klimczak, Ewa Mitoń, Kaja Walden, Maciej Sajur, Przemysław

Redkowski, Jakub Bohosiewicz, Marek Bogucki, Tomasz Lipiński, Katarzyna Litwin, Kosma Szyman, Artur Sędzielarz

premiera: 11.03.2016

TAGI: [Martyna Lechman](#), [Iwona Jera](#), [Kraków](#), [Teatr Bagatela im. Tadeusza Boya-Żeleńskiego](#),

Udostępnij

SKOMENTUJ

Autor

lub zaloguj się

Treść komentarza

Aby potwierdzić, że nie jesteś robotem, wpisz wynik działania:trzy plus dziesięć jako liczbę:

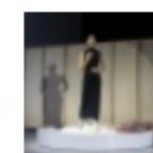
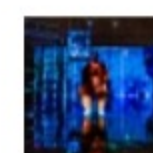
KOMENTARZE (0)

POWIĄZANE TEATRY

Teatr Bagatela im. Tadeusza Boya-Żeleńskiego

PRZECZYTAJ TEŻ

Maciej Wojtyśko
Twórcze ŚwiętaAlicja Müller
Ciepło-zimnoŁukasz Drewniak
K/372: Świadkowie i sojusznicy. Warszawa, Gdańsk, KrakówOlga Katafiasz
Absurd i dosłownośćAnna Królika
Witkacy i taniec?Dominik Gac
Sto lat to za mało

KALENDARIUM

Katowicki Karnawał Komedi
XVII edycjaFestiwal Sztuki Aktorskiej
„Teatropolis” II edycjaŁódzkie Spotkania Baletowe
XXVII edycja

BĄDŹ NA BIEŻĄCO

